

Meer kennis kan natuurlijke plaagbeheersing lanceren in openlucht

Gewasbescherming staat steeds meer onder druk. Natuurlijke plaagbeheersing krijgt in de groenteteelt in openlucht nog niet genoeg voet aan de grond. Uit een enquête blijkt dat maar liefst 84% van de bevroegde telers gebruik zou willen maken van natuurlijke vijanden maar dat er te weinig kennis is. Momenteel houdt slechts 43% rekening met natuurlijke vijanden in hun gewasbeschermingsstrategie. Er is dus werk aan de winkel.

Natuurlijke plaagbeheersing vormt een belangrijk onderdeel van de geïntegreerde gewasbescherming (IPM). Hierbij worden plagen onder controle gehouden door in de natuur voorkomende nuttige insecten (zoals lieveheersbeestjes, gaasvliegen ...). Deze nuttige insecten worden ook natuurlijke vijanden genoemd. In de groenteteelt in openlucht wordt dit principe nauwelijks benut. Er wordt voorlopig weinig rekening gehouden met de voordelen die het natuurlijk beheersen van plagen met zich mee kan brengen. Tijd voor verandering dus.

Recente evoluties zetten goede plaagbeheersing onder druk

Recente evoluties zetten de gewasbescherming in de groenteteelt onder druk. Het wegvallen van insecticiden, de daling van het aan-

tal toegestane toepassingen en het beperkt aanbod van nieuwe gewasbeschermingsmiddelen maken het voor veel telers steeds moeilijker om sommige plagen (zoals trips) onder controle te houden. Bovendien groeit bij de consument en de distributiebedrijven de vraag naar residuvrije fruit- en groente-producten en wordt het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in vraag gesteld. Natuurlijke plaagbeheersing kan deze impasse doorbreken. Uit onderzoek blijkt dat in de groentepercelen een belangrijke pool aan natuurlijke vijanden aanwezig is die weinig of niet wordt benut. Hoewel in andere agrarische sectoren (fruit- en sierteelt, groenteteelt onder glas) het belang van natuurlijke vijanden als preventieve gewasbeschermingsstrategie al wordt erkend, hinkt de groenteteelt in openlucht achterop.

Natuurlijke vijanden kunnen schadeverwekkers onder controle houden. Hier een larve van de zweefvlieg in een koloniale melige koolluizen.

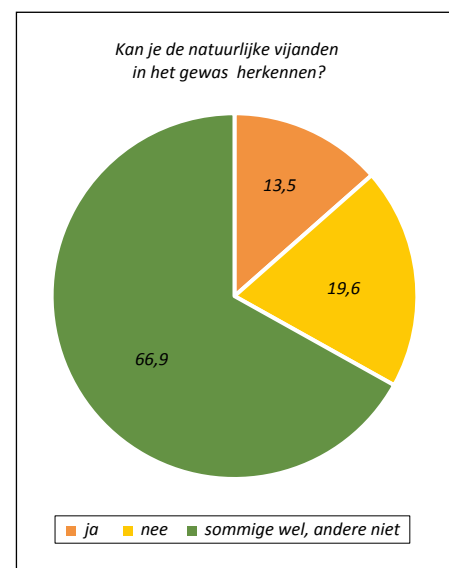
Werk aan de winkel dus ...

Om het succesvol gebruik van natuurlijke vijanden ook in de openluchtgroenteteelt te verankeren, zijn een partnerschap van HOGENT (Faculteit Natuur en Techniek), de groentepraktijkcentra (Inagro, NPW, PCG, PSKW) en UGent met een voorbereidende studie gestart. De voornaamste doelstelling van dit partnerschap is het verwerven en uitdragen van praktische kennis rond natuurlijke plaagbeheersing in de openluchtgroenteteelt. De partners werken samen aan een voorstel voor een landbouwproject om deze transitie in de groenteteelt te ondersteunen. Om te beginnen peilden de onderzoekers tijdens een enquête bij groentetelers naar de kennis, interesse en bezorgdheden omtrent natuurlijke plaagbeheersing.

Veel interesse maar gebrek aan kennis

Van de 149 telers die de enquête invulden gaf 79% aan dat er te weinig kennis aanwezig is over natuurlijke vijanden in de openluchtgroenteteelt. Daarnaast gaven velen (59%) aan dat ze de natuurlijke vijanden van de plagen op hun gewassen niet kennen. De meeste van de natuurlijke vijanden worden in het veld trouwens ook niet herkend door de telers (Figuur 1).

Ondanks het gebrek aan kennis, is de interesse in natuurlijke plaagbeheersing groot. 84% van de bevroegde telers zou gebruik willen maken van natuurlijke vijanden om de plagen in hun gewas te controleren. We geven hierbij enkele van de vele positieve reacties die we via de enquête ontvingen: "Mits goede voorlichting,

Figuur 1. - Verdeling van de antwoorden op de vraag of de teler de natuurlijke vijanden in het gewas kan herkennen.

kan het me zeker over de streep trekken. Het is de toekomst en een meerwaarde voor teelt en consument. Minder bestrijdingsmiddelen geven de landbouw een beter imago. De te respecteren wachttijd tussen de laatste toepassing van een gewasbeschermingsmiddel en de oogst is te groot.”

Het tekort aan kennis en inzicht over de toepassing en het kostenplaatje van natuurlijke plaagbeheersing in openlucht zijn de voornaamste bezorgdheden van de telers. Deze bezorgdheden verhinderen vaak een succesvolle implementatie van natuurlijke plaagbeheersing. We verwachten ook een wijziging in de gewasbeschermingsmentaliteit van de groentetelers wanneer er meer gebruik zal worden gemaakt van deze nuttige insecten. Momenteel houdt slechts 43% van de bevroegde telers rekening met natuurlijke vijanden in hun gewasbeschermingsstrategie.

Deze bladluizen op spruitkool zijn geparasiteerd door larven van de sluipwesp.

Tijd is rijp voor natuurlijke plaagbeheersing in openluchtgroenten

De resultaten van de bevraging bewijzen dat de tijd rijp is om natuurlijke plaagbeheersing ook in de openluchtgroenteteelt te lanceren. Door hun schouders onder het projectvoorstel te zetten hopen de onderzoekers, bij mogelijke realisatie ervan, de groentetelers over de streep te trekken en hen mee te laten genieten van de vele voordelen van natuurlijke plaagbeheersing.

A. De Roissart & J. Moens

Hogeschool Gent – Faculteit Natuur en Techniek, Melle

Proeftuinnieuws